

پیوندهای اجتماعی و اقتصادی دانشگاه با اقشار دیگر

پارسا نصیری

فعال دانشجویی

پیوندهای میان معضلات اجتماعی و اقتصادی دانشگاه با شرایط عمومی جامعه، به‌ویژه در بزنگاه‌های اعتراضی، بیش از هر زمان دیگری خود را نشان می‌دهد. اعتراضات دی‌ماه ۱۴۰۴ که محوریت اصلی آن مشکلات معیشتی، اقتصادی و فشارهای ساختاری بر زندگی روزمره اقشار مختلف جامعه است، نمونه‌ای روشن از این پیوندهاست. این اعتراضات صرفاً محدود به یک قشر خاص یا یک حوزه اجتماعی مشخص نیست، بلکه طیفی گسترده از گروه‌های اجتماعی را دربرگرفت. دانشگاه نیز به‌عنوان نهادهی که همواره بازتاب‌دهنده تحولات اجتماعی و اقتصادی جامعه است، نسبت به این وضعیت اعتراض کرد. در این میان پرسش اساسی این است که چرا دانشگاه، به‌عنوان نهادهی که در اذهان، مأموریت اصلی آن آموزش و تولید علم است، چنین واکنشی به تحولات اقتصادی و معیشتی جامعه نشان می‌دهد؟ پاسخ به این پرسش، مستلزم نگاهی دقیق‌تر به جایگاه دانشگاه در ساختار اقتصادی-اجتماعی کشور، همچنین بررسی سیاست‌هایی است که طی دهه‌های اخیر بر آن تحمیل شده است. دانشگاه، نه یک جزیره مستقل و منزوی، بلکه بخشی از کلیت جامعه است و همان روابط قدرت، سیاست‌های اقتصادی و منطق‌های حاکم بر جامعه، در درون آن نیز بازتولید می‌شود. در سده‌های اخیر، سیاست‌های دانشگاهی به‌طور فزاینده‌ای در مسیر بازتولید سیاست‌های اقتصادی نئولیبرال و خصوصی‌ساز حرکت کرده‌اند. خصوصی‌سازی آموزش عالی، کاهش بودجه‌های دولتی، واگذاری خدمات رفاهی به بخش خصوصی و تأکید بر منطق بازار، دانشگاه را از یک نهاد عمومی و در دسترس، به نهادهی نیمه‌خصوصی و کالایی تبدیل کرده است. امروز دانشگاه دولتی - که روزگاری قرار بود امکان تحرک اجتماعی برای طبقات فرودست و متوسط جامعه فراهم کند - به‌تدریج در حال تبدیل شدن به کالایی لوکس است که دسترسی به آن برای بخش بزرگی از جامعه دشوار و حتی ناممکن شده است.

پیش از آغاز اعتراضات دی‌ماه، نشانه‌های ناراحتی در دانشگاه‌ها به‌وضوح قابل مشاهده بود. چندین دانشگاه کشور با اعتراضات صنفی دانشجویان مواجه شدند؛ اعتراضاتی که حول محور مسائل به‌ظاهر «جزئی» اما درواقع حیاتی شکل گرفت. تمدیندشدن خوابگاه برای دانشجویان سنواتی، افزایش بی‌رویه قیمت غذا در سلف‌های دانشگاه، کاهش کیفیت خدمات رفاهی و گسترش سیاست‌های پولی‌سازی آموزش، همگی بخشی از مطالبات دانشجویان بودند. این مسائل نه‌فقط مشکلاتی اداری، بلکه نشانه‌هایی از سیاست‌های ساختاری به آموزش عالی محسوب می‌شوند.

پولی‌سازی دانشگاه، یکی از مهم‌ترین عوامل طرد تدریجی

دانشجویان طبقات پایین جامعه است. افزایش هزینه‌های تحصیل، خوابگاه، غذا، حمل‌ونقل و سایر نیازهای اولیه، فشار مضاعفی بر دانشجویان وارد کرده است. امروزه بخش قابل‌توجهی از دانشجویان، حتی در مقطع کارشناسی، ناگزیرند برای تأمین حداقل‌های معیشتی خود کار کنند. بسیاری از آن‌ها برای پرداخت هزینه غذا و خوابگاه یا تأمین پول رفت‌وآمد به محل کار، ساعت‌های طولانی به کارهای کم‌درآمد و فرساینده مشغول می‌شوند؛ امری که به‌طور مستقیم بر کیفیت تحصیل، سلامت روان و مشارکت اجتماعی آنان تأثیر منفی می‌گذارد. بسیاری از خانواده‌ها دیگر توان حمایت مالی از فرزندان دانشجوی خود را ندارند و همین موضوع باعث شده است که بخش‌هایی از جامعه، عملاً از دسترسی به آموزش عالی حذف شوند.

ازسوی دیگر، سیاست‌های محدودکننده موجود در دانشگاه، وضعیت را پیچیده‌تر کرده است. تضعیف نهادهای میانجی مانند شوراهای صنفی، انجمن‌های دانشجویی و تشکل‌های سیاسی، فضای مطالبه‌گری را به‌شدت محدود کرده است. این نهادها که می‌توانند نقش میانجی یا سازمانه‌ای داشته باشند، یا به حاشیه رانده‌اند یا کارکرد مؤثر خود را از دست داده‌اند. فضای دانشگاه که روزگاری محل گفت‌وگوی انتقادی و فعالیت جمعی بود، به‌تدریج به فضایی امنیتی و بسته تبدیل شده است. در چنین فضایی، حتی طرح مطالبات صنفی ساده نیز با موانع جدی مواجه می‌شود و همین امر، احساس بی‌قدرتی و سرخوردگی را در میان دانشجویان تشدید می‌کند.

این وضعیت باعث‌شده است که دانشجویان، بیش ازپیش خود را در سرنوشت مشترکی با سایر اقشار معترض جامعه ببینند. دانشجوی دیگر صرفاً یک «دانش‌آموز ممتاز» یا «نخبه آینده‌ساز» نیست، بلکه به کارگری تبدیل شده است که نیروی کار فکری و جسمی خود را می‌فروشد، بدون آنکه امنیت شغلی یا آینده‌ای روشن پیش‌روی خود ببیند. همانند کارگران، معلمان و سایر گروه‌های اجتماعی، دانشجویان نیز آینده معیشتی و اجتماعی خود را در معرض نابودی می‌بینند. همبستگی میان دانشجویان و سایر اقشار معترض، از همین نقطه مشترک شکل می‌گیرد: تجربه مشترک ناامنی، فقر، حذف و بی‌عدالتی. دانشگاه به‌عنوان بخشی از جامعه، بازتاب‌دهنده بحران‌های ساختاری اقتصاد و سیاست است.

اعتراض دانشجویان، نه یک پدیده منفک و خودبسته، بلکه ادامه همان اعتراضاتی است که در کارخانه‌ها، مدارس، بازارها و خیابان‌ها جریان دارد. این همبستگی، ظرفیت بالقوه‌ای برای شکل‌گیری کنش‌های جمعی گسترده‌تر و مؤثرتر فراهم می‌کند. درنهایت باید تأکید کرد که واکنش دانشگاه به اعتراضات دی‌ماه ۱۴۰۴، واکنشی صرفاً احساسی یا مقطعی نبود، بلکه نتیجه انباشت طولانی مدت فشارهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بر نهاد دانشگاه و اعضای آن است.

رفتار می‌کردند که از این‌نظر، برای من امیدوارکننده بود.»

به اعتقاد او، بیشترین جریانی که تا الان نسبت به اعتراضات دانشجویان شهیدبهشتی واکنش نشان دادند، بسیج دانشجویی است که دانشجویان را به شیوه‌های مختلفی تهدید کردند. ازسوی دیگر، سلطنت‌طلبان هم به‌اندازه کافی حمله کردند، اما اعتراضات دانشگاه به‌خوبی دیده شده بود: «آنها هم نسبت به اعتراضات دانشجویان شهید بهشتی، موضع تهاجمی داشتند و می‌گفتند، باید از شعارهای قدیمی گذر کنید، حتی شعارهای معیشتی را هم نفی می‌کردند و می‌گفتند سلبی است و اگر غیر از خواسته آنها شعارهایی مطرح شود، انگار فرزند واقعی ایران نیستیم. باین حال، هم روز سه‌شنبه، هم شب چهارشنبه و پنج‌شنبه، دیده نشد دانشگاه شهید بهشتی از آن روند کلی غیردوقطبی جدا شود. با وجود واکنش‌های منفی، واکنش‌های مثبتی در داخل و خارج از کشور داشتیم. در حال حاضر کلاس‌های دانشگاه شهید بهشتی تا دوهفته، مجازی است و تا همین الان هنوز خوابگاه‌ها تعطیل نشده است. صحبت‌هایی مبنی بر تعطیلی خوابگاه مامثل دانشگاه شریف مطرح شده اما، هم خود دانشگاه چندان مایل نبوده، هم شورای صنفی پیگیری‌هایی برای تعطیل نشدن آن انجام داده و تا الان هم هنوز این تصمیم گرفته نشده است.»

«ف»، یکی از فعالان دانشجویی دانشگاه علامه طباطبائی هم به «هم‌میهن» می‌گوید دانشگاه همیشه نشان‌داده که این دوقطبی‌ها را کنار می‌گذارد: «ممکن است مردم در جامعه سمت‌وسوی خاصی داشته باشند، اما دانشگاه به‌دنبال دموکراسی بوده و هیچ‌وقت نخواست به پشتیبان فرد خاصی باشد. اگر صدایی در دانشگاه مبنی بر پشتیبانی از یک فرد خاص شنیده شده، آن صدای دانشجوی نیست. دانشجوی، خواهان آزادی است و فکر می‌کنم در اعتراضات اخیر هم نشان دادند که سمت درستی ایستاده‌اند و همچنان حاضر نیستند پشتیبان یک فرد باشند. آنها می‌خواهند احزاب گوناگون بیایند و دموکراسی از این راه ایجاد شود. جنبش دانشجویی در سال‌های اخیر افت پیدا کرده و دانشجویان آنطور که باید - به‌خصوص در رویدادهای اخیر - جلو نیامده‌اند؛ چون دانشگاه را واقعاً تضعیف کردند اما ما تمام سعی خودمان را می‌کنیم و هنوز گروه‌هایی هستند که فعالیت می‌کنند تا بتوانند جامعه را به سمت درستی ببرند.» او هم معتقد است که برخی گروه‌ها به‌ویژه سلطنت‌طلبان نمی‌خواهند دانشگاه، محلی برای بروز تفکراتی علیه ظلم باشد: «تلاش ما این است که چنین صداهایی را بازتاب دهیم، اما آنها نمی‌خواهند چنین صداهایی شنیده شود و آن را سرکوب و تخریب می‌کنند. یکی از واکنش‌هایی که در این چندروز به اعتراضات دانشجویان در دانشگاه‌ها دیده شد، این بود که نباید اعتراضی از سوی آنها صورت گیرد تا تمرکز به‌سمت آنها جلب نشود، اما اگر تحلیلی از دانشگاه شروع نشود، به هیچ نتیجه‌ای نمی‌رسد؛ چون این دانشگاه است که باید مرکز این تحولات باشد. اما گروه‌های سلطنت‌طلب می‌خواهند تمرکز را از روی دانشگاه بردارند، مشروعیت دانشگاه را بگیرند و به خیابان ببرند و بگویند که همه مردم به‌دنبال خواسته آنها هستند.»

«ف» معتقد است که از گروه‌های داخل ایران نسبت به موضع‌گیری دانشگاه بازخورد‌های مثبتی دیده شده است، باین حال شعارهای رادیکالی هم در این میان شنیده شد که تاکید داشتند، تمرکز اعتراضات باید به سمت دانشگاه باشد. از طرف دیگر هم برخی گروه‌هایی خواهند این تمرکز از روی دانشگاه برداشته شود: «در چندروز اخیر جنبش‌های دانشجویی از اعتراضات دانشگاه حمایت کردند اما در سطح دانشگاه، نسبت به سال ۱۴۰۱ در بدنه اساتید حتی بی‌تفاوتی می‌بینیم. ما خیلی نتوانستیم در فضای دانشگاه فعالیت کنیم اما در همین مدت هم از سوی اساتید، بی‌تفاوتی دیدیم. جنبش‌های معیشتی و اقتصادی چندان از طرف اساتید دانشگاه مورد توجه قرار نمی‌گیرد؛ چون منطق خیابان در آن جریان دارد. علاوه بر این بعد از سال ۱۴۰۱ به‌خصوص در دانشگاه علامه هیچ تشکلی نداریم و آنقدر تضعیف‌شده که افراد صرفاً فعالیت می‌کنند و دانشگاه تک‌صدا شده است.»

تشکل‌یابی را هر چه بیشتر از دانشجویان گرفت و شکلی از سوژه‌ی سیاسی درون دانشگاه را بازتولید کرد که به‌دنبال شکلی از کنشگری جمعی سازمان‌یافته نبوده و هر چه بیشتر فردی و معطوف به حضور در شبکه‌های اجتماعی است. کنشگری‌ای که در واکنش با وضع موجود ناگزیر پدید می‌آید؛ چراکه وضع موجود، هر گروهی را که بخواهد تخیلی دیگر را سازمان دهد و بدیلی را مترقی بسازد، تخریب می‌کند و این تعلیق دائمی، به‌ناچار تنها می‌تواند سوژه‌ای خشمگین، سرخورده و قربانی را بازتولید کند.

دانشگاه‌ها در این روزها به سرعت مجازی شدند. تنها گفتار موجود منتهی شده است به گفتاری که در برخی از شهرها، توسط مردمانی در مضیقه در حال شکل گرفتن است. مردمانی که فرصت بیان خود را هیچ‌گاه پیدا نمی‌کنند. آن بخشی از فعالان دانشجویی و جنبش دانشجویی هم که توانایی گفتاری متفاوت‌تر را داشته است، بار دیگر مانند همین مردمان (قطعاً با شدتی کمتر) در چرخه طرد و سرکوب قرار گرفته است. ناگفته پیداست که با حضور نیاقتن زنان، دانشجویان و گروه‌های مختلف مردمی، چه نوعی از سیاست می‌تواند در غیاب رسانه‌های مستقل صدادر شود. سیاستی که مرع، تحریم، جنگ و ویرانی را به هر چه بیشتر هژمون می‌کند و نوعی از سیاست معطوف به زندگی را خاموش می‌کند. درواقع سیاستی را شکل می‌دهد که همچنان اقتدارگرا و پدرسالار است و نوعی از مرگ‌خواهی را طلب می‌کند. باید منتظر ماند و دید که می‌توان مقاومت و امکانی در دل تاریکی شکل داد یا دوباره در چرخه‌ای تکرارپذیر در تاریخ‌های شوم.

احداث آرامستان ۱۵۰ هکتاری در تهران

معاون عمرانی استانداری تهران، از ساخت یک آرامستان ۱۵۰ هکتاری جدید در تهران خبر داد. به گزارش ایسنا، کمال میرجعفریان آخرین وضعیت احداث آرامستان‌های جدید شهر تهران را توضیح داد و گفت: «در بحث تأمین آرامستان، پیشنهادی که اخیراً از سوی شهرداری تهران ارائه‌شد، با حداکثر مساعدت در کارگروه زیربنایی پیگیری شد و حدود ۱۵۰ هکتار برای این منظور تعیین کاربری شده است.» به گفته او، تکمیل زیرساخت‌های این آرامستان ضروری است و روند اقدامات و هماهنگی‌های بین‌دستگاهی در این زمینه در حال طی شدن است. پیش از این محمدجواد تاجیک، مدیرعامل سازمان بهشت زهرا درباره برنامه سازمان برای آرامستان‌های جدید گفته بود: «تا دو ماه دیگر عملیات عمرانی و بهره‌برداری از آرامستان‌های جدید آغاز می‌شود و اطمینان می‌دهیم که با مشکل متوفی روی زمین مانده، مواجه نخواهیم شد. جهت احداث آرامستان‌های جدید، همکاری دستگاه‌ها الزامی است و در صورتی که همکاری صورت نگیرد، قطعاً با مشکل مواجه خواهیم شد.»

کاهش درخواست مهاجرت پرستاران

رئیس سازمان نظام پرستاری اعلام کرد که درخواست مهاجرت پرستاران کاهش پیدا کرده است. به گزارش ایسنا، احمد نجابتیان درباره دلایل کاهش مهاجرت کادر درمان و پرستاران توضیح داد و گفت: «آمار نشان می‌دهد که میزان درخواست گواهی‌گود استندینگ (گواهی حسن انجام کار برای کادر درمان) از سوی کادر پرستاری کشور، در دو سال گذشته کاهش پیدا کرده است. علت این موضوع می‌تواند عوامل مختلفی باشد. یکی از این عوامل، کاهش میل به مهاجرت است. اما آنچه حداقل شخصاً در حوزه پرستاری مشاهده می‌کنم، علل متفاوتی دارد.» به گفته او یکی از این دلایل، شرایط کشورهای مقصد است: «به‌عنوان مثال، در چند سال گذشته دانمارک و آلمان به‌شدت پرستار جذب می‌کردند. اما دانمارک از حدود پنج یا شش ماه پیش به‌طور کامل درهای خود را بسته و دیگر پرستار از ایران نمی‌گیرد. این موضوع خود به کاهش درخواست‌ها منجر شده است.»

بودجه سلامت، انقباضی نیست

معاون درمان وزارت بهداشت اعلام کرد که سیاست‌های انقباضی بودجه، بر حوزه سلامت تأثیری ندارد. به گزارش ایسنا، سجاد رضوی درباره بودجه درمانی وزارت بهداشت برای سال آینده گفت: «محدودیت بودجه وجود دارد، اما دولت در حوزه سلامت مردم حداکثر مساعدت را می‌کند تا کمبودی در حوزه سلامت وجود نداشته باشد. به‌خصوص با تغییر نرخ ارزی که رخ می‌دهد، جبران تغییر نرخ ارز در تعرفه‌های سال بعد در حال دیده‌شدن است تا مشکلی نداشته باشیم.» او درباره تأثیر سیاست‌های انقباضی بودجه بر حوزه سلامت توضیح داد و گفت: «بحث انقباضی در حوزه سلامت وجود ندارد. ما با اجرای برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع در جهت حفظ و بهینه‌سازی دارو، لوازم و تجهیزات قرار داریم اما در بودجه اعلامی دولت، تغییرات ارزی و تورم به امید خدا در حال دیده‌شدن است. امیدوارم بخشی پیش‌آید که در پوشش بیمه‌ای و منابع بیمه‌ای، مشکلی پیش نیاید.»

آگهی ارزیابی کیفی مناقصه ۴۱۱۶

موضوع: تأمین خدمات حفاظت و حراست از ساختمان‌ها و تاسیسات مدیریت اکتشاف(تهران، انبار ری و انبار کوار)

نوبت اول

شماره ستاد: ۲۰۰۴۰۹۲۱۰۰۰۰۴۴

مدیریت اکتشاف - شرکت ملی نفت ایران در نظر دارد موضوع مناقصه فوق‌الذکر با مشخصات و شرایط کلی زیر از طریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به شرکت واجد شرایط واگذار نماید.

برآورد مناقصه: ۱۳۱'۹۷۲'۵۸۴'۳۳۵ ریال می‌باشد.

الف) تأمین خدمات حفاظت و حراست از ساختمان‌ها و تاسیسات مدیریت اکتشاف(تهران، انباری و انبار کوار)

ب) مدت زمان اجرای پیمان: ۱۲ ماه(شمسی)

ج) محل انجام خدمات: تهران، انباری و انبار کوار

د) شرایط مناقصه گر:

- ارائه صورتهای مالی حسابرسی شده سال ۱۴۰ه
- دارا بودن امکانات، تجهیزات و نیروی انسانی متخصص، با تجربه و مرتبط با موضوع مناقصه
- گواهی تأیید صلاحیت فعالیت صادره از اداره کار در زمینه خدمات عمومی(حداقل رتبه ۶)- دارای اعتبار زمانی
- دارا بودن تأیید صلاحیت از سازمان حراست صنعت نفت
- ثبت نام در سامانه جامع تجارت ایران (جام) به نشانی "ntsw.ir" به منظور فراهم نمودن امکان استعلام و تعیین اصالت صورتهای مالی حسابرسی شده مناقصه گران از سامانه پردیس
- تکمیل نمودن فرم خود اظهاری و اظهار کتبی مبنی بر وجود ظرفیت خالی به منظور انجام کلیه تعهدات موضوع مناقصه.
- داشتن توانایی ارایه تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار به مبلغ ۶۰۷'۲۴۸'۷۷۹'۱۶ ریال مطابق ضوابط اعلامی از سوی مناقصه گزار و قابل استعلام، طبق تصویب نامه شماره ۱۳۳۴۴۰۲/ت/۵۵۶۵۹۲۷ مورخ ۰۹/۲۲/۱۳۹۴ هیات محترم وزیران و اصلاحیه‌های بعدی آن(ضمانت نامه‌های صادره از بانک پاسارگارد و بانک سپه مورد پذیرش نمی‌باشد)
- متقاضیان جهت دریافت اسناد ارزیابی، تکمیل و عودت آن از طریق وبگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir اقدام نمایند.

(لازم به ذکر است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی در سامانه مذکور، مراحل ثبت نام در سایت فوق و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی جهت شرکت در مناقصه و دریافت اسناد را به انجام رسانند.)

مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی مناقصه گران در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد): تا ساعت ۱۲:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۱۵

مهلت تحویل استعلام ارزیابی کیفی در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد): تا ساعت ۱۲:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۳۰

مناقصه بین شرکت‌های واجد شرایط که به‌تشخیص مناقصه‌گزار حداقل امتیاز کیفی را کسب می‌نمایند توزیع خواهد گردید.

بدیهی است ارایه مدارک فوق‌الذکر هیچ‌گونه حقی را جهت متقاضیان برای شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد. متقاضیان می‌توانند در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه با تلفن ۰۲۱-۸۲۷۶۳۲۰۷ یا تلفن ۰۲۱-۶۱۶۲۳۰۷۸ تماس حاصل نمایند.

روابط عمومی مدیریت اکتشاف

www.niocexp.ir wwwW.iets.mporg.ir

شماره آگهی: ۲۰۸۵۱۸۲